

Uznávanie kvalifikácie a osobitnej odbornej spôsobilosti v oblasti BOZP, nástroj na uplatnenie našich odborníkov na trhu práce v krajinách EÚ

Inštitút pre výskum práce a rodiny
Župné nám.5-6, Bratislava

RNDr. Miroslava Kordošová
výskum BOZP

Konferencia Staré Hory, máj 2008

Výskum v oblasti uznávania kvalifikácie a odbornej spôsobilosti

- Inštitút pre výskum práce a rodiny v Bratislave - zaoberá sa problematikou uznávania osobitnej odbornej spôsobilosti v oblasti BOZP a uznávania kvalifikácií od roku 2006 do súčasnosti
- Riešenie úloh č. VÚ 2313 a VÚ 2317 sleduje cieľ vytvoriť predpoklady pre to, aby odborné kvalifikácie získané prostredníctvom štandardného vzdelávacieho, príp. rôznych doplnkových foriem vzdelávania v SR (napr. prostredníctvom vzdelávacích agentúr) boli uznávané v krajinách EÚ a naši odborníci sa mohli uplatniť na európskom trhu práce.

Sledované profesie

- Jedná sa najmä o profesie odborníkov ako sú napr. : **bezpečnostný technik, revízny technik, lešenár, žeriavnik, zvärač, signalista, práca s výbušnými materiálmi, potápač, viazač bremien, vodiči vysokozdvížných vozíkov a zariadení , práce vo výške certifikovaný pyrotechnik a ďalšie.**
- Tieto profesie si vyžadujú osobitnú odbornú spôsobilosť a často aj špeciálne zručnosti i obmedzenia (napr. preukaz, skúšky, osvedčenie a pod.)

Etapy získavania podkladov

- 1.etapa- spracované poznatky z Rakúska, Nemecka a Francúzska.
- 2.etapa- spracované poznatky z ďalších krajín Európskej únie - Dánska, Českej republiky a Slovinska.
- 3.etapa- zameranie na Poľsko, Španielsko, Taliansko, Írsko.
(oslovené ministerstvá, národné inšpektoráty práce, výskumné ústavy BOZP a pod.
- 4.etapa- spracovanie návrhov na zjednodušenie uznávania odbornej spôsobilosti v oblasti BOZP našich odborníkov v EÚ.

Získané poznatky

1.

- ▣ všetky uvedené krajiny majú prijaté zákony na uznávanie kvalifikácie, čo je v súlade so smernicou EÚ č.2005/36/EG o uznávaní kvalifikácií.
- ▣ Niektoré krajiny majú vypracované a schválené nariadenia vlády alebo vyhlášky, prostredníctvom ktorých sa preukazujú a dokumentujú odborné vedomosti a odborná spôsobilosť.
- ▣ Niektorým krajinám tento druh legislatívnych opatrení chýba, riadia sa všeobecným zákonom o uznávaní kvalifikácií.

Získané poznatky

2.

- ▣ Všetky krajiny majú vypracované zoznamy, tzv. **regulovaných profesií, t.j. profesií na ktoré sa vyžadujú doklady o kvalifikácii a uznaní odbornej spôsobilosti.**
- ▣ Každá krajina má vypracovaný systém uznávania kvalifikácie a odborných vedomostí. Uznávacím orgánmi oprávnenými rozhodnúť v konkrétnej veci na uznanie odbornej kvalifikácie sú zväčša **ústredné správne orgány (ministerstvá)**, prípadne **profesijné komory**, do ktorých pôsobnosti regulované činnosti patria.
- ▣ V prípade ak chce uchádzač vykonávať regulovanú činnosť vo forme **živnosti**, býva uznávacím orgánom najčastejšie **ministerstvo obchodu resp. hospodárstva** danej krajiny.

Preukazovanie odbornej spôsobilosti v EÚ

Vedomosti je potrebné preukázať:

- **vysvedčením,**
- **osvedčením ,**
- **preukazom ,**
- **pracovnou licenciou**

vydanými inštitúciou, ktorá je akreditovaná príslušným ministerstvom na vydávanie uvedených dokladov.

Tieto inštitúcie môžu vydávať vysvedčenia, osvedčenia a preukazy iba odborníkom, ktorí úspešne absolvovali štúdium ukončené skúškou z potrebných znalostí.

Predmetom skúšky musí byť zároveň aj ovládanie praktických pracovných postupov.

Odborníkom v zmysle predpisov je osoba, ktorá na základe svojho odborného vzdelania, vedomostí a skúseností, ako aj poznania príslušných predpisov, je spôsobilá kvalifikovane hodnotiť náročnosť vykonávanej práce a identifikovať možné riziká pri práci.

Doklady pre získanie odbornej spôsobilosti jednotlivých krajinách EÚ

- Doklad o osobnej dokumentácii- pas, ID karta (meno, dátum narodenia, národnosť)
- Doklad o *zdravotnej spôsobilosti* vydaný a potvrdený obvodným lekárom alebo lekárom pracovnej zdravotnej služby, prípadne posudkovým lekárom samotnej úrazovej poisťovne. (niektoré profesie majú zakázané vykonávať osoby s kardiostimulátorom , resp. psychicky menej odolné).
- Doklad o *ukončenom vzdelaní*: minimálne vzdelanie pre niektoré kurzy a školenia je ukončené základné vzdelanie, pre niektoré certifikácie a povolania je potrebné vysokoškolské vzdelanie.
- Predloženie špeciálneho „ *Preukazu*“ - napr. preukaz vizača bremien, preukaz žeriavnika, preukaz vodiča motorových vozíkov a pod. V niektorých preukazoch napr. zvérača musí byť presne uvedený aj rozsah a obsah oprávnenia.
- Doklad o *dĺžke a rozsahu praxe* vydaný najčastejšie zamestnávateľom.
- V niektorých krajinách sa pri prácach s elektrickým prúdom predkladá *Doklad o tom, že osoba nebola usvedčená z priestupku z legislatívy týkajúcej sa elektrického prúdu a napätia za posledné tri roky.*
- Niektoré krajiny EÚ vyžadujú *autorizovaný preklad dokladov do štátneho jazyka, prípadne do angličtiny.*
- Pri prijímaní na niektoré posty sa žiada „*Dohoda o budúcej pracovnej zmluve*“.
- Najčastejšie vyžadovaným minimálnym vekom je 18 rokov, u niektorých profesií až 20-21 rokov.
- U niektorých profesií sa prihliada na telesnú a psychickú zdatnosť

Záver:

- Z uvedených poznatkov získaných z niektorých krajín bude v budúcnosti vypracovaný **návrh podmienok vzájomného uznávania osobitnej odbornej spôsobilosti a uznávania kvalifikácií v oblasti BOZP.**
- Tento návrh bude slúžiť MPSVaR SR na vypracovanie legislatívneho opatrenia na uznávanie dokladov.
- Umožní sa tým lepšie uplatnenie našich odborníkov na trhu práce v krajinách EÚ.

Ďakujem za pozornosť

Bližšie informácie:

kordosova@sspr.gov.sk